

CÂT CÂNTĂREȘTE ADEVĂRUL?

LEYLA

GIMNAZIU

Film

Leyla, regizat de Nursen Çetin Köreken, Turcia, 2022

Competențe consiliere și orientare:

Identificarea factorilor personali și de context care facilitează / blochează învățarea (clasa a V-a).

Atitudinea pozitivă față de propria persoană. Starea de bine.

Speranță și optimism • Situații de stres/dificile de viață:

plecarea părinților la muncă în străinătate, ruperea unor relații de prietenie, dificultăți materiale, anxietate în situații de testare/examene (clasa a VI-a).

Formularea unor scopuri personale referitoare la educație, carieră și stil de viață (clasa a VII-a).

Luarea unei decizii: conținut, proces, etape, context • Planul personal de educație și carieră: scop, obiective, strategii de realizare, termene, resurse, obstacole (clasa a VIII-a)

Cinematografie - conținuturi:

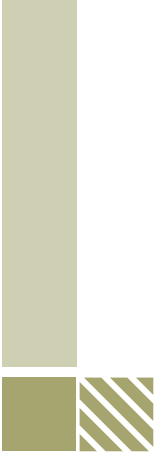
Camera statică.

Nivel

clasele a V-a - a VIII-a

Fișă realizată de Iris Irodi în colaborare cu Nursen Çetin Köreken, regizoarea filmului.

Editori și contribuitori: Crăița Nanu, Iulia Voicu

CUPRINS

■ Despre film

- Sinopsis film
- Despre regizoare

■ Elemente de contextualizare

- Intenția regizorală

■ (re)Vizionarea filmului

- Cine este Leyla?
- Nursen Köreken: despre lucrul cu actorii neprofesioniști
- Cadrul fix: efecte și moduri de folosire

■ Post-vizionare, alte posibile subiecte

- Cinci documentare despre tineri care își urmează visele

■ Sugestii activități în clasă

LEYLA

SINOPSIS

Leyla este o fată de 13 ani care muncește alături de mama ei în gospodăria părinților. Aflăm că aceștia au o datorie pe care nu știu cum o vor plăti.

Suntem în timpul pandemiei, Leyla urmează cursurile online, dar laptopul ei vechi se strică. Depune o cerere la școală pentru a primi o tabletă, însă nu pare că va fi luată în considerare prea curând.

Într-o zi, Leyla vede un afiș care promovează un concurs de ridicat greutate, premiul cel mare fiind chiar un laptop. Fata hotărăște să se antreneze singură, fără să mai ceară ajutorul nimănui.

Pentru ea, halterele devin mai mult decât un sport — sunt o cale de a-și recâștiga controlul într-o lume care pare mereu să o lase pe dinafară.

DESPRE REGIZOARE

Nursen Çetin Köreken s-a născut în Bulgaria. A studiat Limba și Literatura Turcă, dar și Managementul Turismului și Hotelier la universitate. A absolvit masterul în Design de film a Universitatea de Arte Frumoase din Munchen, Germania.

Din 2010, s-a concentrat pe producția de film. În 2011, a publicat prima ei carte, numită *Sana N'olmuş* („Ce s-a întâmplat cu tine?“).

Apoi a scris și produs filmul de lungmetraj turco-german *Bicicleta albastră*. Filmul a participat la peste 30 de festivaluri de film naționale și internaționale.

Leyla este primul scurtmetraj al regizoarei.

INTENȚIA REGIZORALĂ

„M-a captivat povestea lui Leyla, o adolescentă de 13 ani, care și-a găsit propria cale în lumea rurală. Rezistența și ingeniozitatea ei m-au inspirat să o aduc pe ecran. Am dorit să creez un portret cât mai autentic, așa că am filmat în locații reale, cu lumină naturală și cadre ample, ca și cum aș fi un observator discret al vieții ei. Am lucrat cu actori neprofesioniști, pe care i-am ghidat folosind o metodă specială, dezvoltată în timpul cercetărilor mele (pentru lucrarea de master). Scopul meu a fost să surprind esența personajului și să transmit emoția acestei povești simple, dar puternice.” - Nursen Köreken

Așadar, regizoarea a cunoscut-o pe această fată pasionată de ridicat greutăți și a gândit povestea plecând de la realitatea înconjurătoare.

Părinții din film sunt părinții adevărați ai fetei, profesorul de culturism este chiar profesor în localitatea respectivă, directorul școlii, la fel etc.

Regizoarea i-a pus într-un context cât se poate de apropiat de realitatea pe care aceștia o trăiau și le-a creionat un parcurs narativ.

Leyla este deci o ficțiune realizată cu mijloace de film documentar.

Această metodă de a face film este o moștenire cinematografică destul de veche, ce își are originea în Italia, după al Doilea Război Mondial.

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

CINE ESTE LEYLA?

Tehnica prezentată mai sus este în continuare folosită de cei care vor să capteze cât mai mult din realitate, dar și să controleze firul poveștii pe care vor să o spună.

Acesta este și motivul pentru care regizoarea Nursen Çetin Köreken a preferat să filmeze *Leyla* distribuind în rolurile filmului chiar pe fata care a fascinat-o și pe apropiații săi. Aceștia au trebuit să reconstituie evenimente din viața lor, cu anumite modificări, survenite pentru ca regizoarea să poată spune povestea dorită într-un timp atât de scurt.

Un lucru care nu avea cum să fie cuprins în film este faptul că Leyla participa deja la concursuri de haltere la momentul în care Nursen a cunoscut-o. De asemenea, ea a câștigat concursuri locale și continuă să participe la competiții.

NURSEN KÖREKEN: DESPRE LUCRUL CU ACTORII NEPROFESIONIȘTI

Pentru regizoarea Nursen Köreken, lucrul cu actorii neprofesioniști nu era o noutate și i-a fost ușor să colaboreze cu Leyla. Iată ce ne-a povestit regizoarea:

„Am lucrat mulți ani cu copii, tineri și familii. Să lucrez cu actori amatori este ceva ce îmi place foarte mult. Mi-am făcut lucrarea de masterat pe această metodă de lucru.

Am cunoscut-o pe Leyla în timp ce filmam un documentar despre halterofili tineri. Ea era una dintre ei. Am aflat că a început acest sport pentru un premiu. S-a înscris pentru un premiu, dar a avut foarte mult succes. A câștigat locul doi în Turcia la haltere. Și a continuat să participe la competiții, în timp ce eu realizam documentarul. Încă o face.

Cunoscând-o, am simțit că are talent pentru actorie. Am observat-o pe tot parcursul filmărilor documentarului. Când documentarul a fost gata, m-am gândit că aş putea face un scurtmetraj de ficțiune cu ea.

Cu toate acestea, a fost foarte dificil să o distribuie împreună cu actori profesioniști. Așa că, mai întâi, i-am oferit un training de actorie. Apoi i-am convins familia. Am discutat mult cu familia ei și ne-am cunoscut mai bine. Le-am câștigat încrederea. Ei și-au împărtășit poveștile personale cu mine în mod liber. Mi-am revizuit scenariul în funcție de poveștile lor.

Astfel, ei nu au avut dificultăți în fața camerei. Și-au jucat propriile vieți, în casele lor. Am filmat fără scenariu. Le-am permis să surprindă esența propriilor lor povești. Acest lucru i-a făcut să se simtă confortabil în fața camerei."

CADRUL FIX: EFECTE ȘI MODURI DE FOLOSIRE

În esență, cadrul fix presupune că aparatul de filmat nu se mișcă deloc. Tot ceea ce se întâmplă în secvență are loc în interiorul aceleiași cadru, fără zoom sau panoramare.

Atunci când camera de filmat nu se mișcă, spectatorul poate fi atent doar la ceea ce se întâmplă în cadru, fie că este vorba despre un dialog, o acțiune sau o expresie facială.

Camera statică invită un ritm lent, permițând spectatorului să observe detaliile și să se apropie mai mult de personajele.

Cadrul fix este primul mod în care a fost folosită camera de filmat la începuturile cinematografului. Filmele fraților Lumière utilizau doar cadre fixe, dar asta pentru că nu știau și nu aveau încă mijloacele să afle că e posibil și altceva (primele camere de filmat erau niște „mamuți” foarte greu de mișcat). Imaginea primelor filme aducea mai mult a piesă de teatru sau tablou mișcător.

Odată cu apariția mișcărilor de cameră și a montajului, camera statică și cadrul general fix au rămas ca ustensile de compunere a unei povești vizuale. Ele sunt folosite ca atare în documentarul observațional: un tip de documentar ce își propune să înregistreze în mod realist, fără intervenții, viața de zi cu zi.

sursa: Wikimedia Commons

Folosirea cadrului fix de către regizoare arată clar, după cum declară și ea, dorința de a lăsa spectatorul să observe personajele în detaliu, dar de la o distanță confortabilă atât pentru ei cât și pentru personaje, ca o admirație tăcută, care respectă intimitatea.

Alegerea vorbește și despre gradul de confort pe care Nursen Köreken vrea să îl ofere actorilor săi, care probabil ar fi fost mai intimidați de o cameră care se găsește mereu la câțiva pași de ei.

POST-VIZIONARE, ALTE POSIBILE SUBIECTE

CINCI DOCUMENTARE DESPRE TINERI CARE ÎȘI URMEAZĂ VISELE

1. **Science Fair**, 2018, regia Cristina Costantini & Darren Foster, SUA, 91 min

Adolescenți din SUA, Brazilia și Germania se pregătesc pentru cel mai mare concurs de știință din lume. Filmul arată ideile lor ingenioase, emoțiile și provocările prin care trec pentru a-și împlini visurile.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt7153434/>

2. **Spellbound**, 2002, regia Jeffrey Blitz, SUA, 97 min

Opt copii din familii diferite din America se antrenează intens pentru un concurs național de ortografie. Aflăm cât de mult pot influența munca, emoțiile și sprijinul familiei îndeplinirea unui vis.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt0334405/>

3. **He Named Me Malala**, 2015, regia Davis Guggenheim, SUA/UAE, 88 min

Malala este o fată din Pakistan care a fost împușcată de talibani pentru că și-a dorit ca fetele să aibă dreptul la educație. Filmul spune povestea ei adevărată, plină de curaj și speranță.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt3065132/>

4. **First Position**, 2011, regia Bess Kargman, SUA, 95 min

Șase copii din SUA, Columbia, Sierra Leone și Israel visează să devină balerini profesioniști. Vedem cât de greu se antrenează pentru o competiție internațională de balet, uneori în ciuda războiului sau sărăciei.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt2008513/>

5. **On the Way to School** (*Sur le chemin de l'école*), 2013, regia Pascal Plisson, Franța, 77 min

Patru copii din Kenya, Maroc, India și Patagonia merg ore întregi pe jos, călare sau chiar în scaun cu roțile ca să ajungă la școală. Un film emoționant despre dorința de a învăța, în ciuda tuturor obstacolelor.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt3013258/>

SUGESTII DE ACTIVITĂȚI ÎN CLASĂ

1.

Elevii sunt rugați să își imagineze că trebuie să învețe o lecție fără a avea acces la internet, telefon, calculator sau smart TV.

Profesorul le dă o temă (ex: „Ce este un documentar?”), iar ei trebuie să își imagineze cum ar învăța acest lucru în absența tehnologiei.

Se împart în echipe și notează idei:

De unde aş putea obține informațiile?

Pe cine aş întreba?

Cum aş face să rețin ceea ce aflu?

2.

Fiecare elev primește o jumătate de coală și completează începuturile următoarelor propoziții:

„Eu aş vrea să fiu campion la...”

„Mi-e greu pentru că...”

„Ce mă motivează e...”

„Un obstacol pe care l-am învins este...”

Apoi, foile se lipesc împreună într-un „Colaj de campioni”, iar unele fragmente sunt citite aleatoriu, pentru inspirație colectivă.

3.

„Povestea pe care n-am văzut-o”

Profesorul le propune elevilor să imagineze o scenă scurtă pe care regizoarea ar fi putut s-o filmeze, dar nu a avut timp. De exemplu: o ceartă cu părinții, un moment în care Leyla vrea să renunțe înainte de accidentare, clipa în care se reapucă de antrenamente sau momentul în care primește un laptop nou.

Elevii lucrează în perechi și scriu o mini-scenă (maximum 10 replici), apoi o citesc în fața colegilor.

4.

„Îți dau un obstacol, îmi dai o soluție”

Elevii, grupați câte doi, încearcă să își imagineze ce alte obstacole ar putea întâmpina Leyla în viața de zi cu zi.

De exemplu, un elev spune:

„Leyla nu are bani de drum până la concurs.”

Celălalt răspunde:

„Ar putea... să împrumute de la cineva / să meargă cu bicicleta / să convingă școala să o ajute.”

Apoi, cei doi fac schimb de roluri.

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

Groupama

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

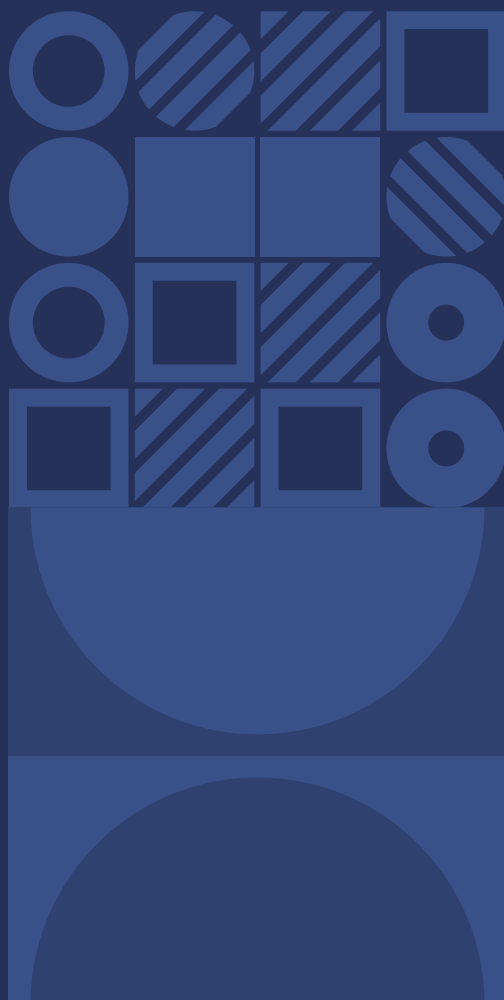

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

VISIT CLUJ
—
The Heart of Transylvania

●◐◑Ora de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro